

Zaměstnávání cizinců

Marie Šebelová, advokátka

Cíl semináře

- Orientace v zaměstnávání cizinců na území ČR
  - Cizinci
    - občané EU/EHP, Švýcarska
    - cizinci ze 3. zemí
- Pracovněprávní aspekty zaměstnávání
- Práva a povinnosti zaměstnavatelů
- Imigrační povinnosti
- Sociální a zdravotní pojištění cizinců
- Daně cizinců

Harmonogram semináře

	Harmonogram
9:05 – 11:30	<ul style="list-style-type: none"> • <i>zorientování se v tématu, předpisy</i> • <i>novely</i> • <i>pojmy</i> • <i>pracovněprávní zařazení cizinců</i> • <i>vyslání zaměstnanců</i> • <i>práva a povinnosti zaměstnavatelů</i>
11:30 – 12:15	Oběd
12:15 – 14:00	<ul style="list-style-type: none"> • <i>práva a povinnosti zaměstnavatelů</i> • <i>imigrační povinnosti cizinců</i> • <i>sociální a zdravotní pojištění</i>
14:00 – 14:15	Přestávka
14:15 – 15:30	<ul style="list-style-type: none"> • <i>daně</i> • <i>závěr</i>

Právní předpisy

- Zákon č.435/2004 Sb., **o zaměstnanosti**
  - 2 novely v poslední době + novela zákoníku práce
  - I. novela - 93/2017 Sb. – účinná od 1.4.2017
    - Úprava § 319 ZP – za výplatu mzdy či platu ručí vysílající zaměstnavatel
  - II. Novela – čeká na podpis prezidenta
    - Změny v získání povolení ke zprostředkování zaměstnání - § 60
      - FO – poslední 3 roky .....
      - PO – odpovědný zástupce – PP, 20 hodin
      - Komise – poradní orgán
      - Kauce – 500 000 Kč
      - Povolení na 3 roky, na dobu neurčitou
      - GŠ ÚP může odejmout povolení z „nových“ titulů
    - Nový § 307 ZP
    - **(cizinecký zákon)**

Právní předpisy

- Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR (cizinecký zákon)

VELKÁ NOVINKA

11.6. bylo v Úředním věstníku EU vyhlášeno usnesení Evropského parlamentu 2017/8502 – změna nařízení č. 539/2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum

- ze seznamu vypadla UKRAJINA

Právní předpisy

- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
  - Novela v poslanecké sněmovně
  - § 319 novelizován již v rámci novely ZoZ
- Zákon č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém
- Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení
- Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění
- Zákon č. 586/1992 Sb. , o daních z příjmů právnických a fyzických osob

Právní předpisy - EU

- Nařízení EP a Rady (ES) č. 883/2004 o koordinaci systému sociálního zabezpečení
- Nařízení EP a Rady (EU) č. 1231/2010 a č. 465/2012, kterými se mění Nařízení č. 883/2004

EU/EHP + Švýcarsko

- **Evropská unie:** Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Chorvatsko, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Řecko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Švédsko, Velká Británie.
- **Evropský hospodářský prostor:** Island, Lichtenštejnsko, Norsko. Tyto země sice nejsou plnoprávními členy EU, ale v oblasti volného pohybu osob funguje stejný systém jako v členských státech EU.

Základní pojmy

- Cizinec – dvě odlišné definice
  - dle zákona o zaměstnanosti
  - dle cizineckého zákona
- Cizinec
  - podle zákona o zaměstnanosti - fyzická osoba, která není státním občanem ČR, občanem EU/EHP a Švýcarska, ani jeho rodinným příslušníkem. Cizincem je i osoba bez státní příslušnosti.
  - podle cizineckého zákona – fyzická osoba, která není státním občanem ČR

Základní pojmy

- Dvě skupiny cizinců, pro potřeby jejich zaměstnávání v ČR. Rozdílná pravidla a povinnosti v souvislosti se zaměstnáváním
  - Občané EU, jejich rodinní příslušníci a rodinní příslušníci občanů ČR (občané EU, ale i třetích zemí, pokud jsou rodinní příslušníci občanů ČR)
  - Cizinci ze třetích zemí

Pracovněprávní zařazení cizinců

- Podle jakého práva se bude uzavírat smluvní vztah ???
- Podle sídla zaměstnavatele, podle místa bydliště zaměstnance, podle výkonu práce, podle jiného kritéria ???
- Zákoník práce - neobsahuje úpravu pracovněprávních vztahů s cizím prvkem.
- Pracovněprávní dokument – PS, DPP, DPČ

Pracovněprávní zařazení cizinců

- Volbu práva upravuje zákon o mezinárodní právu soukromém
  - Podle § 89 ZMPS se pracovněprávní poměry řídí **právem místa, kde zaměstnanec vykonává práci, pokud se účastníci nedohodnou jinak (smluvní volnost).**
  - Výjimky
    - zaměstnanec koná práci v jednom státě pro zaměstnavatele, který má sídlo v jiném státě - **rozhodné právo dle sídla zaměstnavatele**
    - zaměstnanec má bydliště ve státě, v němž je práce vykonávána - **rozhodné právo státu bydliště zaměstnance**
- Pomocné vodítko – řídíme se právem toho místa, které převládá

Pracovněprávní zařazení cizinců

Specifické oblasti

- Železniční a silniční doprava – právo dle sídla zaměstnavatele
- Říční a letecká doprava – právo dle státu, pod jehož vlajkou se doprava provozuje

Vyslání zaměstnanců

- Dle § 43a zákoníku práce = dočasné přidělení zaměstnance od jednoho zaměstnavatele k jinému zaměstnavateli
  - lze v rámci EU (samozřejmě i jen v rámci ČR)
  - nejdříve po 6 měsících ode dne vzniku PP
  - dohoda o dočasném přidělení – písemná a bezúplatná –
POUZE NÁKLADY VYNALOŽENÉ NA ZAMĚSTNANCE
  - zaměstnavatel, ke kterému je přidělen – dává pokyny k práci zaměstnanci, zaměstnavatel vysílající – činí vůči zaměstnanci právní úkony

Vyslání zaměstnanců

- Dle § 43a zákoníku práce = dočasné přidělení zaměstnance
  - dohoda končí uplynutím smluvené doby, dohodou či výpovědí

§ 43a odst. 6 - pracovní a mzdové nebo platové podmínky zaměstnance nesmí být horší, než jsou nebo by byly podmínky srovnatelného zaměstnance zaměstnavatele k němuž byl přidělen

Vyslání zaměstnanců

- ESD v roce 2015 rozhodl ve věci Elektrobudowa - C-396/13
Poláci mají u Finského zaměstnavatele právo i na příplatky ke
mzdě

Rovné podmínky včetně příplatků ke mzdě.....DÁVAT SI VELKÝ
POZOR NA VŠE KOLEM MZDY!!!

Práva a povinnosti zaměstnavatelů

Dvě kategorie – dva postupy.....

- Občané EU/EHP a Švýcarska a jejich rodinní příslušníci, cizinci, rodinní příslušníci občanů ČR
- Občané 3. zemí

Občané EU

- Občané EU/EHP a Švýcarska a jejich rodinní příslušníci a rodinní příslušníci občanů EU (občané EU i občané 3. zemí)

STEJNÉ POSTAVENÍ JAKO OBČANÉ ČR, MAJÍ
VOLNÝ VSTUP NA TRH PRÁCE

- pro občany EU nejsou stanoveny žádné povinnosti, pouze pro zaměstnavatele

Občané 3. zemí

- Občané 3. zemí

1. s povolením k trvalému pobytu

STEJNÉ JAKO OBČANÉ EU = VOLNÝ VSTUP NA TRH PRÁCE

2. bez povolení k trvalému pobytu

- VÝJIMKY DLE § 98 ZoZ
- POVOLENÍ K ZAMĚSTNÁNÍ
- ZAMĚSTNANECKÁ KARTA
- MODRÁ KARTA

Struktura zahraniční zaměstnanosti

Stát	Počet celkem	Podíl na celkové zahraniční zaměstnanosti
Slovensko	150 317	46,50%
Ukrajina	41 847	12,95%
Polsko	24 982	7,73%
Rumunsko	22 861	7,07%
Bulharsko	19 782	6,12%
Rusko	6 703	2,07%
Maďarsko	6 145	1,90%
Vietnam	5 098	1,58%
Německo	3 742	1,16%
Velká Británie	3 271	1,01%

Práva a povinnosti zaměstnavatelů

- OBČANÉ EU
  - informační a evidenční povinnost
  - ukládání dokladů
- OBČANÉ 3. zemí
  - oznámení volného pracovního místa
  - informační a evidenční povinnost
  - ukládání dokladů
- SHODNÁ INFORMAČNÍ A EVIDENČNÍ POVINNOST

Práva a povinnosti zaměstnavatelů

OZNÁMENÍ VOLNÉHO MÍSTA

zamýšlí-li zaměstnavatel zaměstnat cizince z 3. země (povolení k zaměstnání, zaměstnanecká nebo modrá karta) musí:

- Nahlásit volné pracovní místo
<http://portal.mpsv.cz/sz/zamest/udrzbavm>
- Charakteristika pracovního místa (druh práce, místo výkonu práce, předpoklady a požadavky stanovené pro zastávání pracovního místa, základní informace o pracovních a mzdových podmínkách a dále informace, zda jde o zaměstnání na dobu určitou nebo neurčitou a jeho předpokládanou délku)

Práva a povinnosti zaměstnavatelů

INFORMAČNÍ POVINNOST - zaměstnavatel je povinen písemně (formulářem - mailem, poštou) oznámit příslušné krajské pobočce ÚP ČR dle místa výkonu práce skutečnost, že zaměstnává občana EU, cizince ze 3.země, ale taktéž dočasně přiděleného zaměstnance

- http://portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam/tiskopisy
- zákonné lhůty pro informační povinnost

1.

INFORMACE

**o nástupu zaměstnání^{1/} – vyslání k plnění úkolů vyplývajících z uzavřené smlouvy^{1/}
občana EU/EHP a Švýcarska nebo jeho rodinného příslušníka,
nebo cizince, který nepotřebuje povolení k zaměstnání na území ČR
(§ 87 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti)**

Příjmení :

Jméno :

Státní občanství:

Datum narození:

Pohlaví^{2/}: muž žena

Rodné číslo^{3/}:

Místo narození:

Adresa v zemi trvalého pobytu:

Číslo cestovního dokladu:

Adresa pro doručování zásilek:

Název orgánu, který cestovní doklad vydal:

Nejvyšší dosažené vzdělání (dle KKOV)^{4/}:

2.

INFORMACE
o ukončení zaměstnání^{1/}
o ukončení vyslání k plnění úkolů vyplývajících z uzavřené smlouvy^{1/}
o předčasném ukončení zaměstnání^{1/} – o předčasném ukončení vyslání k plnění úkolů
vyplývajících z uzavřené smlouvy^{1/}
 občana EU/EHP a Švýcarska nebo jeho rodinného příslušníka
 nebo cizince, který nepotřebuje povolení k zaměstnání na území ČR
 (§ 87 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti)

Příjmení :	
Jméno :	Státní občanství:
Datum narození:	Pohlaví ^{2/} : muž ☐ žena ☐
Rodné číslo ^{3/} :	Místo narození:
Adresa v zemi trvalého pobytu:	Číslo cestovního dokladu:

Práva a povinnosti zaměstnavatelů

INFORMAČNÍ POVINNOST

	Lhůta	Zaměstnanci
Nástup	Nejpozději v den nástupu	Občan EU Cizinec z 3. země
Ukončení	Do 10 kalend. dnů	-//-
Změna	Do 10 kalend. dnů	-//-
Předčasné ukončení	Do 10 kalend. dnů	Cizinec z 3. země
Nenastoupení	Do 10 kalend. dnů	Cizinec s povolením k zaměstnání
	Do 45 kalend. dnů	Cizinec se zaměstnaneckou nebo modrou kartou

Práva a povinnosti zaměstnavatelů

EVIDENČNÍ POVINNOST - zaměstnavatel vede evidenci zaměstnanců cizinců

- Identifikační údaje zaměstnance vč. adresy
- Číslo pasu
- Údaje o vykonávané práci
- Zařazení podle odvětvové klasifikace ekonomických činností
- Nejvyšší dosažené vzdělání pro výkon práce
- Doba, na kterou bylo zaměstnanci vydáno povolení k zaměstnání, zaměstnanecká nebo modrá karta
- Den nástupu a den skočení zaměstnání

Zaměstnavatel si vyžádá kopie dokladů prokazujících oprávněnost zaměstnávat zaměstnance.

Práva a povinnosti zaměstnavatelů

- sankce za nesplnění oznamovací a evidenční povinnosti – pokuta až do 100.000,-Kč – Inspekce práce ÚP
- v rámci správního řízení je třeba prokázat společenskou nebezpečnost jednání – nesplnění oznamovací povinnosti u občanů EU x cizinců z 3. zemí
- individuální posuzování jednotlivých případů, někdy je řízení zastaveno bez pokuty, někdy je uložena pokuta

Imigrační povinnosti

- OBČANÉ EU
  - žádné
- OBČANÉ 3. zemí
  - Výjimky dle § 98 ZoZ
  - Povolení k zaměstnání (krajská poboč. ÚP)
  - Zaměstnanecká karta (zastupitelský úřad ČR)
  - Modrá karta (zastupitelský úřad ČR)

Imigrační povinnosti

Výjimky, kdy není povolení třeba (§98 ZoZ.):

- Cizinec s trvalým pobytem
- Cizinec s minimálním výkonem práce výkonného umělce, pedagogického pracovníka atd.
- Cizinec zaměstnaný v mezinárodní dopravě
- Záchranáři, akreditovaní novináři, vojenský personál
- Cizinec, který se soustavně připravuje na budoucí povolání

Imigrační povinnosti

Výjimky, kdy není povolení třeba (§98 ZoZ.):

- cizinec, který v ČR vykonává soustavnou vzdělávací nebo vědeckou činnost jako pedagog
- cizinec s povolením k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny
- duchovní

Povolení k zaměstnání

Povolení k zaměstnání - § 97 ZoZ

- společník, statutární orgán...
- sezónní zaměstnanec, max. na 6 měsíců/rok
- stáž max. na 6 měsíců
- v rámci programů pro mládež, výměnné programy, max. na dobu 6 měsíců
- krátkodobá zaměstnání do 3 měsíců
- držitelé povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání

Povolení k zaměstnání

Cizinec se může nechat u ÚP zastupovat zaměstnavatelem.

Žádost o vydání povolení k zaměstnání musí obsahovat:

- Identifikační údaje
- Adresu v zemi trvalého pobytu
- Číslo pasu
- Identifikační údaje budoucího zaměstnavatele
- Druh práce, místo, dobu

K žádosti se přikládá:

- Vyjádření zaměstnavatele
- Doklady o odborné způsobilosti

PŘEDKLÁ DÁ SE KRAJSKÉ POBOČCE ÚŘADU PRÁCE, SPRÁVNÍ
POPLATEK 500,-KČ/250,-KČ

Povolení k zaměstnání

Krajská pobočka ÚP vydá povolení nejdéle na 2 roky.

Povolení lze prodloužit, i opakovaně (nejdříve 3 měsíce, nejpozději 30 dnů před uplynutím platnosti).

Platnost povolení zaniká:

- Uplynutím doby
- Skončením zaměstnání před uplynutím doby
- Uplynutím doby k pobytu cizince
- Zrušením, zánikem, odejmutím....

Povolení k zaměstnání

Příležitost pro Ukrajince

- do EU již cestují bez víz – tedy volný pohyb, NIKOLIV ZAMĚSTNÁNÍ !!!!!!!!!
- povolení k zaměstnání od ÚP – požádá zaměstnavatel
- ŘEŠENÍ: požádají si o krátkodobé schengenské vízum na 90 dní

Imigrační povinnosti

V případě, že se nejedná o cizince s výjimkou nebo pracovním povolením, může být přijat do zaměstnání a zaměstnáván jen:

- je-li držitelem platné **zaměstnanecké karty**
- je-li držitelem platné **modré karty**

ZELENÉ KARTY JIŽ NEEXISTUJÍ.

Zaměstnanecká karta

Zaměstnanecká karta **je povolení k dlouhodobému pobytu za účelem výkonu zaměstnání na území České republiky.**

Cizinec, který má zaměstnaneckou kartu, je oprávněn:

- pobývat na území České republiky a
- pracovat na pracovním místě, na které byla zaměstnanecká karta vydána

Zaměstnanecká karta

Zaměstnanecká karta = povolení k pobytu a povolení k zaměstnání.

Podmínky vydání zaměstnanecké karty

➤ pracovní smlouva, dohoda o pracovní činnosti nebo smlouva o smlouvě budoucí, v níž se strany zavazují v ujednané lhůtě uzavřít pracovní smlouvu nebo dohodu o pracovní činnosti obsahující ustanovení, ze kterého vyplývá, že bez ohledu na rozsah práce měsíční mzda, plat nebo odměna cizince nebude nižší než základní sazba měsíční minimální mzdy a týdenní pracovní doba bude činit nejméně 15 hodin.

➤ platnost zaměstnanecké karty je na dobu výkonu zaměstnání stanovenou v pracovní smlouvě, nejdéle však na 2 roky

Zaměstnanecká karta

Duální a neduální

- Duální – povolení k zaměstnání a povolení k pobytu
- Neduální - je vydávaná cizincům pouze jako povolení k pobytu na území ČR (vyslání na práci do ČR zahraničním zaměstnavatelem, zaměstnání v kategorii povolení k zaměstnání). Vydává se v okamžiku, jakmile je vydáno povolení k zaměstnání, to je přílohou žádost o vydání neduální zaměstnanecké karty

Zaměstnanecká karta

Jak cizinec získá zaměstnaneckou kartu

- na místně příslušném zastupitelském úřadu ČR v zahraničí (osobně) x výjimky
- na území ČR na MV ČR, pokud cizinec již na území ČR pobývá
- přílohy žádosti.....

Zaměstnanecká karta

Přílohy žádosti o zaměstnaneckou kartu

- Pas
- Doklad o zajištění ubytování
- 2 fotografie
- Pracovní smlouva apod.
- Doklady prokazující odbornou způsobilost
- NA VYŽÁDÁNÍ – výpis z rejstříku trestů, zdravotní potvrzení

Zaměstnanecká karta

postup získání

- 1) Najít vhodné pracovní místo – uzavřít smlouvu o smlouvě budoucí pracovní
- 2) Podat žádost o vydání zaměstnanecké karty na zastupitelském úřadu České republiky (žádost bude postoupena odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra, který ji posoudí a rozhodne, zda jí vyhoví)
- 3) Zastupitelský úřad cizince zpravidla do 2 měsíců od podání žádosti vyrozumí o tom, zda bylo jeho žádosti o zaměstnaneckou kartu vyhověno. Pokud ano, obdrží od zastupitelského úřadu vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem převzetí zaměstnanecké karty a může přijet do České republiky.

Zaměstnanecká karta

Žádost o zaměstnaneckou kartu může zaměstnanec podat, pokud:

- Je účelem jeho pobytu zaměstnání na jedné z pozic uvedených v centrální evidenci volných pracovních míst (spravuje MPSVCR) obsaditelných držiteli ZK

https://portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam/zamka/vm

- Uzavřel PS, nejméně na 15 hodin
- Má odbornou způsobilost pro výkon požadovaného zaměstnání

Zaměstnanecká karta

- Platnost - na dobu trvání pracovně-právního vztahu, nejdéle však na 2 roky, s možností opakovaného prodloužení platnosti.
- Lhůta pro vydání - 60 dnů, max. 90 dnů
- Zaměstnanecká karta je pro cizince ze všech států světa. **Ne však pro občany členských států EU/EHP a Švýcarska a jejich rodinné příslušníky.**

Zaměstnanecká karta

- Změny karty
  - Změna zaměstnavatele nebo pracovního zařazení držitele zaměstnanecké karty anebo zaměstnání cizince na další pracovní pozici nebo u dalšího zaměstnavatele podléhá předchozímu souhlasu Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky.
  - Žádost o udělení souhlasu se změnou zaměstnavatele nebo pracovního zařazení držitele zaměstnanecké karty anebo zaměstnání cizince na další pracovní pozici nebo u dalšího zaměstnavatele se podává na pracovišti Ministerstva vnitra na vyplněném formuláři „Žádosti o zaměstnaneckou kartu“.
- Prodloužení platnosti karty
  - Možnost prodloužit o další 2 roky
  - Nejdříve 90 dnů a nejpozději 14 dnů před skončením platnosti stávající karty

Modrá karta

Je kartou pro povolení dlouhodobého pobytu za účelem výkonu zaměstnání vyžadujícího vysokou kvalifikaci.

Volná pracovní místa pro držitele modré karty

http://portal.mpsv.cz/sz/zahr_zam/modka/vm

Postup zaměstnavatele při zaměstnávání cizinců

- 1) Hlášení volných pracovních míst
- 2) Uzavření pracovní smlouvy s cizincem z 3. země, který má jeden typ povolení
- 3) Informační povinnost
- 4) Evidenční povinnost – vede se odděleně pro občany EU/EHP a pro občany 3. zemí

Platné povolení k zaměstnávání, zaměstnaneckou či modrou kartu!!!

Povinnost zaměstnavatele uchovat zákonem požadované doklady – kopie dokladů prokazujících existenci pracovněprávního vztahu a dokladů prokazujících oprávněnost pobytu cizince na území ČR

Správní delikty

NELEGÁLNÍ ZAMĚSTNÁVÁNÍ

- Cizinec - pokutu až do 100.000,-Kč
- PO nebo podnikající FO (zaměstnavatel) – pokuta do 10 MIO, min. 50.000,-Kč

ADMINISTRATIVNÍ PŘESTUPKY

- PO nebo podnikající FO (zaměstnavatel) – pokuta do 100.000,-Kč

STÁTNÍ ÚŘAD INSPEKCE PRÁCE

Sociální pojištění

Sociální zabezpečení na úrovni EU – koordinační nařízení
oblasti:

- sociální pojištění
- zdravotní pojištění
- zákonná odpovědnost zaměstnavatele

Sociální pojištění

- **nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004**
o koordinaci systémů sociálního zabezpečení a jeho prováděcí předpisy

Sociální pojištění

- Hlavní zásada – člověk je pojištěn jen v jednom státě
- Základním pravidlem pro určování příslušných právních předpisů je **pravidlo státu místa výkonu činnosti – lex loci laboris** (čl. 11(3)(a) nařízení č. 883/2004), tj.:
  - Osoba zaměstnaná podléhá právním předpisům o sociálním zabezpečení toho členského státu, na jehož území pracuje, i když bydlí na území jiného členského státu, nebo když její zaměstnavatel má sídlo na území jiného členského státu. Na situaci nemá vliv skutečnost, kde a v jaké měně je osobě vyplácena mzda, kde jsou odváděny daně a státní příslušnost osoby (za předpokladu, že osoba spadá do osobního rozsahu nařízení).
  - OSVČ podléhá právním předpisům toho členského státu, na jehož území vykonává samostatnou výdělečnou činnost, i když bydlí na území jiného členského státu, bez ohledu na to, jaká je státní příslušnost osoby (za předpokladu, že osoba spadá do osobního rozsahu nařízení) nebo kde odvádí daně.

Sociální pojištění

- Základním pravidlo - pravidlo státu místa výkonu činnosti

sídlo zaměstnavatele

místo výkonu práce

bydliště

STÁT POJIŠTĚNÍ = SK = MÍSTO VÝKONU PRÁCE

Sociální pojištění

- Výjimka za základního pravidla
  - Při vyslání – dočasném přidělení – zůstává zachováno pojištění v původním státě
  - Max. 24 měsíců, nemožnost řetězení

Sociální pojištění

- Výkon činnosti na území více států – obvyklé
  - Souběh zaměstnání a OSVČ – pojištění ve státě zaměstnání
  - Souběh zaměstnání – 2 kolizní kritéria:
    - Stát bydliště pracovníka
    - Stát sídla zaměstnavatele
- Pojistné je odváděno do příslušného státu ze všech činností daného pracovníka
- Nezohledňují se marginální činnosti (méně než 5%)

Sociální pojištění

- Souběh zaměstnání – 2 kolizní kritéria:
  - Stát bydliště pracovníka
  - Stát výkonu zaměstnání

ČR- výkon zaměstnání pro
zaměstnavatele A

SR – bydliště, výkon zaměstnání pro
zaměstnavatele B

**PODSTATNÁ ČÁST (VÍCE NEŽ 25 %) ČINNOSTI JE VYKONÁVÁNA VE STÁTĚ BYDLIŠTĚ,
PAK JE POJIŠTĚNÍ V TOMTO STÁTĚ – SLOVENSKÁ REPUBLIKA
VE STÁTĚ BYDLIŠTĚ NENÍ PODSTATNÁ ČÁST ČINNOSTI – ČESKÁ REPUBLIKA**

Sociální pojištění

Souběh zaměstnání – ve 2 a více státech

ČR- výkon zaměstnání
pro zaměstnavatele A

SR – výkon zaměstnání
pro zaměstnavatele B

HU – stát bydliště

**ZAMĚSTNÁNÍ VE STÁTECH MIMO STÁT BYDLIŠTĚ, JE PŘÍSLUŠNÝM STÁTEM PRO
POJIŠTĚNÍ STÁT BYDLIŠTĚ – MAĎARSKO**

Sociální pojištění – dokument A1

- Posouzení příslušnosti provádí OSSZ/ČSSZ, a to formulářem A1 tzv. **přenosným dokumentem A1** – „Potvrzení o příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení“.
- Formulář A1 má charakter osvědčení, které potvrzuje, jakým právním předpisům sociálního zabezpečení podléhá osoba v něm uvedená.
- A1 je závazná pro všechny státy
- Bez A1 hrozí problémy při inspekci

Sociální pojištění – dokument A1

- <http://www.cssz.cz/NR/rdonlyres/48A589D4-20C1-4CDB-9DE1-D02A14D9F592/0/SZZVPP bez H.pdf>

Evidenční štítek

ČESKÁ SPRÁVA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

Společná žádost zaměstnance a zaměstnavatele o vystavení potvrzení o příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení

Tato žádost slouží pro účely určení příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení v souladu s nařízením EP a Rady (ES) č. 883/04 a jeho prováděcím nařízením č. 987/09, nařízením Rady (EHS) č. 1408/71 a jeho prováděcím nařízením č. 574/72 a mezinárodními smlouvami o sociálním zabezpečení, které uzavřela Česká republika.

Místně příslušná OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno

Žádám tímto o vystavení potvrzení o příslušnosti k právním předpisům sociálního zabezpečení po následující dobu výkonu činnosti v zahraničí

od do

na území EU/EFTA/Švýcarska státu/ů, se kterým/i ČR uzavřela mezinárodní smlouvu/y o sociálním zabezpečení

Na základě níže uvedených údajů žádám o posouzení své situace dle příslušného článku platných koordinačních nařízení nebo mezinárodní smlouvy o sociálním zabezpečení jako

vyslání souběh činností výjimku

A. Základní identifikace

1. Příjmení 2. Jméno 3. Titul 4. Rodné číslo

Sociální pojištění – dokument A1

- **Nedílnou součástí žádosti jsou přílohy**
  - Ověřená kopie pracovní smlouvy/pracovních smluv, včetně všech jejich změn a dodatků (v případě zaměstnance),
  - Ověřená kopie potvrzení o příslušnosti k právním předpisům (pokud bylo vystaveno),
  - Ověřená kopie smluvních dokumentů, na základě kterých je zajištěna činnost v zahraničí, případně čestné prohlášení o této skutečnosti.

Žádost se podá u místně příslušné správy sociálního zabezpečení.

Sociální pojištění – souběh závislé ve více zemích EU

- Vždy vyžadovat potvrzení A1
- Zásady určení systému sociálního zabezpečení:
  - Systém státu bydliště za podmínky, že ve státě bydliště vykonává podstatnou část své činnosti, podstatnou částí výkonu činnosti se rozumí 25 % činnosti z hlediska pracovní doby a/nebo mzdy
  - Systém státu sídla jediného zaměstnavatele
  - Systém státu sídla zaměstnavatele, který má sídlo ve státě, který není státem bydliště zaměstnance, má-li zaměstnanec dva nebo více zaměstnavatelů se sídly v různých členských státech, z nichž jeden má sídlo ve státě bydliště,
  - Systém státu sídla bydliště, pokud má zaměstnanec dva nebo více zaměstnavatelů, z nichž alespoň dva mají sídlo nebo místo podnikání v různých členských státech jiných, než je stát bydliště

Příklad

- Občan Polska, bydlí v Polsku
- Dojíždí každý den do práce do ČR
- Pojištěn v ČR, on i jeho rodinní příslušníci

Příklad

- Občan ČR, bydlí v ČR
- Pracuje z 10 % v ČR, z 90 % v Polsku
- Pojištěn v Polsku

Příklad

- Občan SR, bydlí v SR
- Pracuje z 30 % v SR, ze 70 % v ČR
- Pojištěn v SR

Odkazy

Kancelář zdravotního pojištění

- <http://www.cmu.cz/cs/>

Informace - EESSI Veřejný adresář institucí
sociálního zabezpečení v EU

- http://ec.europa.eu/employment_social/social-security-directory/mainIndex

Zdravotní pojištění

Stejný princip jako u sociálního pojištění....

- Na pojištěnou osobu z EU se vztahují právní předpisy jen jednoho členského státu.
- Osoba je pojištěna v té zemi, kde vykonává výdělečnou činnost.
- Na žádost, vydá zdravotní pojišťovna dle místa výkonu výdělečné činnosti výjimku – dokument S1. Zdravotně pojištěn i v místě bydliště.

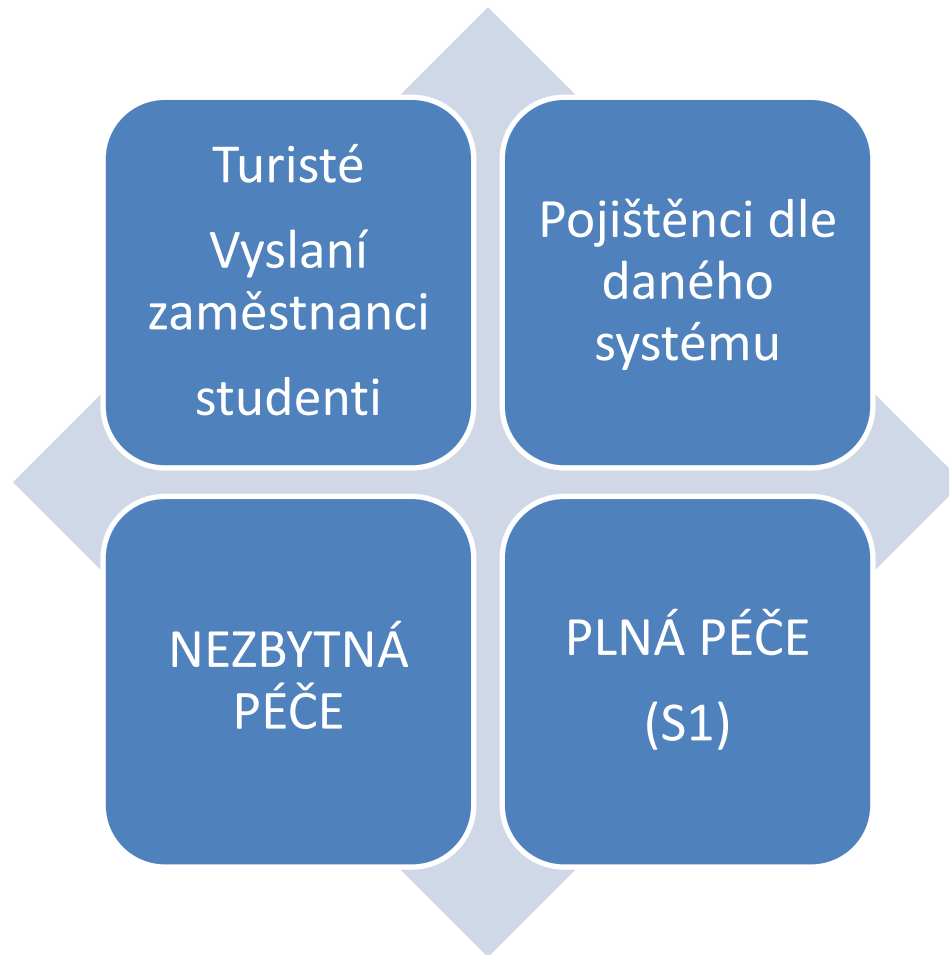
Zdravotní pojištění

- Potřebné formuláře - vystavuje zahraniční nebo česká zdravotní pojišťovna na žádost pojištěnce, nebo je zasílá druhé zdravotní pojišťovně přímo.
- Formuláře slouží jako potvrzení pro pojištěnce nebo jako doklad pro druhou ze zdravotních pojišťoven.
  - S1 – Přenositelný dokument – Registrace pro účely krytí zdravotní péče, na základě tohoto formuláře budou mít jeho nositelé právo na plnou péči jak v zemi svého bydliště, tak i v zemi, kde vykonávají práci (v ČR bude tuto péči platit VZP)
  - EHIC - Evropský průkaz zdravotního pojištění jako plastový průkaz nebo jako potvrzení, které jej dočasně nahrazuje.

Zdravotní pojištění

- Volba zdravotní pojišťovny občana EU, u které bude v ČR pojištěna (ideální je VZP – vše může zařídit zaměstnavatel). Zaregistruje se buď prostřednictvím zaměstnavatele, nebo jako OSVČ přímo na příslušném pracovišti VZP. Stejnou ZP volí i pro své nezaopatřené RP.
- Zaměstnanec – osoba bez trvalého pobytu v ČR z ostatních států mimo EU je registrována pouze prostřednictvím svého zaměstnavatele.
- Pojištěnec obdrží průkaz pojištěnce nebo náhradní doklad, případně formulář Potvrzení dočasně nahrazující EHIC.

Zdravotní pojištění

Shrnutí – sociální a zdravotní pojištění

- 1) Potvrzení A1 – postupovat podle formuláře
- 2) Cizinec nepředloží formulář A1, doporučuji postup, jako by se jednalo o občana ČR, cizince tedy přihlásím u české OSSZ a ZP
- 3) V případě, že cizinec předloží potvrzení A1, zaměstnavatel se musí řídit zahraničními právními předpisy. Zaměstnavatel se přihlásí jako plátce u zahraniční OSSZ a ZP.

Informace - EESSI Veřejný adresář institucí sociálního zabezpečení v EU

http://ec.europa.eu/employment_social/social-security-directory/mainIndex

Daně

- Na úrovni EU nejsou jednotná pravidla pro zdanění
- Smlouvy o zamezení dvojího zdanění
- ČR má cca 80 smluv o zamezení dvojího zdanění
- Smlouvy jsou jednotně řazeny čl. 1 – čl. 22

Daně

Daně

Daňový
rezident

Daňový
nerezident

Bydlí v ČR, a to min 183 dní v
roce.
Daní v ČR veškeré příjmy.

Nezdržuje se v ČR.
Daní v ČR pouze příjmy z ČR

Daně

- Daňový rezident – daní v daňovém domicilu
- Daňový nerezident – podává daňové přiznání stejně jako daňový rezident, ale neuvádí příjmy z jiných částí světa.

Shrnutí

- Zařadit osobu do správné kategorie – občan EU/EHP, Švýcarska, 3. zemí
- Nahlášení volného pracovního místa (centrální evidence)
- Informační povinnost/evidenční povinnost/kopie dokumentů
- Formulář A1, podle toho platím sociální a zdravotní pojištění
- Daňový rezident/nerezident

Děkuji za pozornost!

© 2017 Marie Šebelová
marie.sebelova@aksn.cz, tel:777343639
www.aksn.cz

Tento seminář pořádá
Nakladatelství FORUM s.r.o., divize školení a vzdělávání
Střelničná 1861/8a, Praha 8
tel: +420 251 115 576
fax: +420 251 512 422
office@forum-media.cz
www.forum-media.cz